

Duyuru Tarihi : 11.04.2007
Duyuru No : DUYURU/2007-073

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
SSK Sigorta Primleri Daire Başkanlığı (Devredilen)

SAYI : B.13.2.SSK.5.01.08.00/VIII-031/ 268326 09/04/2007
KONU : 6183 sayılı Kanunun 79. maddesinde
yapılan düzenlemeler

GENELGE
2007 - 23

I – GENEL AÇIKLAMALAR

Bilindiği gibi, 5479 sayılı “**Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” ile 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Söz konusu Kanunla getirilen ve gerek Kurum alacaklarının gerekse özel kanunlarında Kurumumuza takip ve tahsil görevi verilen alacakların takip ve tahsiline ilişkin uygulamada ortaya çıkabilecek olası tereddütlerin giderilmesi amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

II – 6183 SAYILI KANUNUN 79 UNCU MADDESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK

6183 sayılı Kanunun 5479 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değiştirilen “üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi” başlıklı 79 uncu maddesi yeni şekliyle aşağıda yer almaktadır.

“Madde 79 - Hamiline yazılı olmayan veya cirosu kabil senede dayanmayan alacaklar ile maaş, ücret, kira vesaire gibi her türlü hakların ve fiilen tutanak düzenlemek suretiyle haczi kabil olmayan üçüncü şahıslardaki menkul malların haczi, borçlu veya zilyed olan veyahut alacak ve hakları ödemesi gereken gerçek ve tüzel kişilere, kurumlara haciz keyfiyetinin tebliği suretiyle yapılır. Tahsil dairesi tarafından tebliğ edilecek haciz bildirisi ile; bundan böyle borcunu ancak tahsil dairesine ödeyebileceği ve amme borçlusuna yapılacak ödemenin geçerli olmayacağı veya elinde bulundurduğu menkul malı ancak tahsil dairesine teslim edebileceği ve malın amme borçlusuna verilmemesi gerektiği, aksi takdirde amme borçlusuna yapılan ödemeler ile malın bedelini tahsil dairesine ödemek zorunda kalacağı ve bu maddenin üç, dört ve beşinci fıkra hükümleri üçüncü şahsa bildirilir. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri; amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunabileceği bankaların şubelerine doğrudan veya mahallindeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edileceği gibi Maliye Bakanlığınca belirlenecek tutarın üzerindeki alacaklar için doğrudan bankaların genel müdürlüklerine de tebliğ edilebilir. Haciz bildirisi bankanın genel müdürlüğüne de tebliğ edilmiş ise tüm şubelerini kapsayacak şekilde beyanda bulunma yükümlülüğü bankanın genel müdürlüğüne aittir.

Haciz bildirisi tebliğ edilen üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden önce borcun ödendiği veya malın tüketildiği ya da kusuru olmaksızın telef olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise durumu, haciz bildirisinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde tahsil dairesine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Üçüncü şahsın süresinde itiraz etmemesi halinde, mal elinde ve borç zimmetinde sayılır ve hakkında bu Kanun hükümleri tatbik olunur.

Herhangi bir nedenle itiraz süresinin geçirilmesi halinde üçüncü şahıs, haciz bildirisinin tebliğinden itibaren bir yıl içinde genel mahkemelerde menfi tespit davası açmak ve haciz bildirisinin tebliğ edildiği tarih itibarıyla amme borçlusuna borçlu olmadığını veya malın elinde bulunmadığını ispat etmek zorundadır. Menfi tespit davası açılması halinde mahkemece bu Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan türden teminat karşılığında takip işlemlerinin durdurulmasına karar verilebilir. Teminat, alacaklı tahsil dairesine verilir ve haciz varakasına dayanılarak haczedilir. Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, takip işlemlerinin durdurulması hakkında kararı veren mahkeme tarafından çözülür. Davasında haksız çıkan üçüncü şahıs aleyhine, haksız çıktığı tutarın % 10'u tutarında ayrıca inkar tazminatına hükmedilir.

Bu Kanun uyarınca kendisine tebliğ edilen ödeme emrine karşı dava açıp itirazında kısmen veya tamamen haksız çıkan üçüncü şahıs hakkında, menfi tespit davasının lehine sonuçlanması veya asıl amme borçlusunun takip konusu amme alacağını tamamen ödemiş olması halinde, bu Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Üçüncü şahıs, haciz bildirisi üzerine yedi gün içinde alacaklı tahsil dairesine itiraz ettiği takdirde, alacaklı amme idaresi bir yıl içinde, üçüncü şahsın yaptığı itirazın aksini genel mahkemelerde açacağı davada ispat ederek, üçüncü şahsın İcra ve İflas Kanununun 338 inci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılmasını ve borçlu bulunduğu tutarın ödenmesine hükmedilmesini isteyebilir.

Menkul malların aynen teslimi mümkün olmadığı takdirde değeri ödenir. Üçüncü şahısların genel hükümler gereğince asıl borçluya rücu hakları saklıdır."

Görüldüğü üzere, üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczine ilişkin 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi yeni müesseseler getirilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş olup söz konusu değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

a) Borçlunun Üçüncü Şahıslardaki Menkul Malları İle Alacak ve Haklarının Haczi

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre, hamiline yazılı olmayan veya cirosu kabil senede dayanmayan yani devir ve temlik edilmedikçe üçüncü şahıstan başkasına intikali mümkün olmayan alacaklar ile maaş, ücret, kira, vesaire (intifa hakkı, şirket hissesi, tereke hissesi gibi) her türlü haklar ve icra memurlarınca fiilen haciz tutanağı düzenlemek suretiyle haczi kabil olmayan üçüncü şahıslardaki menkul malların haczi, madde değişikliği öncesinde olduğu gibi borçlu veya zilyed olan veyahut alacak ve hakları ödemesi gereken gerçek ve tüzel kişilere, kurum ve kuruluşlar ile diğer şahıslara haciz bildirisinin tebliği suretiyle yapılmaya devam edilecektir.

Kurum üniteleri tarafından tebliğ edilecek haciz bildirisinde; üçüncü şahısların bundan böyle borcunu ancak tahsil dairesine ödeyebileceği ve Kurum borçlusuna yapılacak ödemenin geçersiz sayılacağı veya elinde bulundurduğu menkul malı ancak Kurumun ilgili ünitesine teslim edeceği ve malın Kurum borçlusuna verilmemesi gerektiği, aksi takdirde Kurum borçlusuna yapılan ödemeler ile malın bedelini tahsil dairesine ödemek zorunda kalacağı hususları ile 79 uncu maddenin üç, dört ve beşinci fıkra hükümlerinin üçüncü şahıslara bildirilmesi gerekmektedir.

Haciz bildirilerinin tebliğ işlemleri yine 6183 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca posta yoluyla, gerekli görülen hallerde memur eliyle yapılacaktır.

Öte yandan, haciz bildirilerinin posta yerine elektronik ortamda yapılması ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilmesine ilişkin uygulamanın usul ve esasları daha sonra açıklanacaktır.

b) Üçüncü Şahısların Haciz Bildirilerine Karşı Kuruma İtirazları

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre gönderilen haciz bildirisini alan üçüncü şahıslar (gerçek ve tüzel kişiler ile kurumlar), Kurum borçlusuna borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden önce borcun ödendiği veya malın tüketildiği ya da kusuru olmaksızın telef olduğu veya alacağın borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada iseler, durumu haciz bildirisinin kendilerine tebliğinden itibaren 7 gün içinde Kurumun ilgili ünitesine yazılı olarak bildirmek zorunda olup, bu zorunluluğu yerine getirmemeleri halinde mal ellerinde ve borç zimmetlerinde sayılarak haklarında 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Bununla birlikte, üçüncü şahısların kendilerine tebliğ edilen haciz bildirilerine karşılık Kurumun ilgili ünitesine yazılı olarak verecekleri cevapları, elden teslim etmeleri ya da taahhütlü posta yoluyla göndermeleri mümkün bulunmaktadır. Üçüncü şahıslara tanınan 7 günlük cevap verme süresinin hesaplanmasında; cevapların elden teslim edilmesi ya da adi posta ile gönderilmesi halinde, Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihin, taahhütlü postayla gönderilmesi halinde ise postaya verildiği tarihin esas alınması gerekmektedir.

c) Üçüncü Şahısların 7 Günlük Süre Geçtikten Sonra İtirazda Bulunmaları

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinde yapılan yeni düzenlemeyle; Kanunda belirtilen 7 günlük sürede alacaklı Kurum ünitesine itirazda bulunmamaları nedeniyle "mal elinde ve borç zimmetinde" sayılarak borçlu duruma düşen üçüncü şahıslara, Kurum borçlusuna borçlu olmadıklarının tespiti için yeni bir hak tanınmış, **haciz bildirisinin kendilerine tebliğinden itibaren bir yıl içinde yetkili mahkemelerde menfi tespit davası açma ve haciz bildirisinin tebliğ edildiği tarih itibarıyla Kurum borçlusuna borçlu olmadığını veya malın elinde bulunmadığını ispat etme** imkanı getirilmiştir.

6183 sayılı Kanunun 79. maddesinin dördüncü fıkrasında; *"...Menfi tespit davası açılması halinde mahkemece bu Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan türden teminat karşılığında takip işlemlerinin durdurulmasına karar verilebilir. Teminat, alacaklı tahsil dairesine verilir ve haciz varakasına dayanılarak haczedilir..."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Üçüncü şahıslarca Kurum borçlusuna borçlu olmadığı veya malın elinde bulunmadığının ispatı amacıyla borçlu ve Kurum aleyhine menfi tespit davası açılması, bu şahıslar hakkında sürdürülen takibin durdurulması için yeterli olmayıp bu konuda ayrıca mahkemenin takibin durdurulmasına ilişkin karar vermiş olması gerekmektedir.

Madde hükmüne göre, itiraza konu haciz bildirisinde yer alan takibe konu toplam borç miktarını karşılayacak nitelikte 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan türde bir teminatın Kurumun alacaklı ünitesine verilmesi ve haciz kağıtlarına istinaden haczedilmesi gerekmektedir.

Üçüncü şahıslarca açılan menfi tespit davaları üzerine mahkemece, yeterli teminat gösterilmek kaydıyla takibin durdurulmasına karar verildiği halde, teminat gösterilmemiş olması ya da gösterilen teminatın takip konusu alacağı karşılamaması halinde üçüncü şahıslar hakkında icra takip işlemlerine devam edilecektir. Dava konusu tutarı karşılayacak nitelikte teminat gösterdiğini iddia eden üçüncü şahsın, bu iddiasını takip işlemini durduran mahkemeye intikal ettirmesi ve gösterilen teminatların borcu karşılayıp karşılamadığına ilgili mahkemece karar verilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan mahkemelerce, teminat aranmaksızın veya yeterli teminat alınmaksızın takibin durdurulmasına karar verilmesi halinde;

- Teminat verilerek takibin durdurulması Kanun hükmü olduğundan, mahkemenin bu yönde vermiş olduğu karara mahkeme nezdinde itiraz edilmesi,

- Yapılan itiraz sonucunda mahkemece bu defa verilecek karar gereğince işlem yapılması gerekmektedir.

Yine anılan maddede, açılan menfi tespit davası sonucunda haksız çıkan üçüncü şahıs aleyhine, mahkemece haksız çıktığı tutarın % 10'u tutarında ayrıca inkar tazminatına hükmedileceği belirtildiğinden mahkeme kararlarında inkar tazminatına hükmedilmemiş olması halinde, kararın temyizini teminen durum hukuk servislerine intikal ettirilecektir.

d) Üçüncü Şahıslar Hakkında Yürütülecek Takip İşlemleri

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre Kurum borçlusu sayılan üçüncü şahıslar hakkında takip işlemlerine aynı Kanun hükümlerine göre tanzim edilecek ödeme emrinin tebliği ile başlanılacaktır.

Üçüncü şahıslarca; ödeme emrinin iptali veya menfi tespit davası açılması halinde mahkemece takibin durdurulmasına karar verilmediği sürece icra takip işlemine devam edilecektir.

Tebliğ edilen ödeme emirlerine karşı açılan davaların aleyhlerine sonuçlanması durumunda, 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesine göre hesaplanacak haksız çıkma zammının da üçüncü şahıslardan tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ancak, 79 uncu maddede yapılan düzenlemeye göre, ödeme emrine karşı dava açmakla birlikte aynı zamanda menfi tespit davası da açan üçüncü şahısların, menfi tespit davasının lehine sonuçlanması ya da asıl Kurum borçlusunun takibe konu Kurum alacağını tamamen ödemiş olması hallerinde 58 inci madde hükmüne göre ayrıca haksız çıkma zammı alınmayacaktır.

Diğer taraftan, üçüncü şahıslar hakkında sürdürülen icra takip işlemlerinin durdurulmasına ilişkin yargı kararları, asıl borçlu hakkında sürdürülen icra takip işlemlerini durdurmayacaktır.

e) Üçüncü Şahısların 7 Günlük Süre İçinde İtiraz Etmeleri Karşısında Kurumca Yapılacak İşlemler

Maddede düzenlenen bir diğer husus ise üçüncü şahsın, haciz bildirisi üzerine 7 gün içinde alacaklı Kurum ünitesine itiraz etmesi halinde, alacaklı Kurum ünitesinin bir yıl içinde, üçüncü şahsın yaptığı itirazın aksini genel mahkemelerde açacağı davada ispat ederek, **üçüncü şahsın İcra ve İflas Kanununun 338 inci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılmasını ve borçlu bulunduğu tutarın ödenmesine hükmedilmesini isteyebileceğine yöneliktir.**

Bu hükümden hareketle; gerek Kurum, gerekse diğer Kurumların denetim elemanlarınca üçüncü şahısların itirazının yerinde olmadığına yönelik ispat edici bilgi ve belgelerin tespit edilmesi halinde, üçüncü şahısların itirazının iptali için bir yıllık süre içinde dava açılmasını teminen konu hukuk servislerine intikal ettirilecektir.

Kurumca üçüncü şahısların yaptığı itirazın iptali amacıyla açılan davanın kabul edilmesi halinde üçüncü şahsın İcra ve İflas Kanununun 338 inci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılması ve hükmedilen tutarın, üçüncü şahıstan takip ve tahsiline 6183 sayılı Kanunun 55 inci maddesine göre düzenlenecek ödeme emrinin tebliği suretiyle başlanılacaktır.

İcra takibine konu Kurum alacağının asıl borçludan tahsil edilmiş olması halinde, bu konuda hukuk servislerine bilgi verilecektir.

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre üçüncü şahıslar nezdinde yapılan takip sırasında haczedilen menkul malların aynen teslimi mümkün olmadığı takdirde hacze konu malın değerinin ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda üçüncü şahıs hakkında yapılacak takip mal bedeli ile sınırlı tutulacaktır.

III - BANKALARIN GENEL MÜDÜRLÜKLERİNE TEBLİĞ EDİLECEK HACİZ BİLDİRİLERİ

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile alacaklı amme idarelerince bu Kanun kapsamında düzenlenen haciz bildirilerinin; amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunabileceği bankaların şubelerine doğrudan veya mahallindeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edileceği gibi Maliye Bakanlığınca belirlenecek tutarın üzerindeki alacaklar için doğrudan bankaların genel müdürlüklerine de tebliğ edilebileceği, haciz bildirisinin bankanın genel müdürlüğüne tebliğ edilmiş olması halinde tüm şubelerini kapsayacak şekilde beyanda bulunma yükümlülüğünün bankanın genel müdürlüğüne ait olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesi hükmü uyarınca, Kurumumuz 6183 sayılı Kanunun uygulamasında Maliye Bakanlığına verilen yetkilerin kullanılmasında yetkili kılındığından, 79

uncu maddede yapılan değişikliğe istinaden bundan böyle takip konusu alacağın fer'ileri ile birlikte 50.000,- YTL ve üzerinde olması halinde, bankaları nezdindeki hak, alacak ve mevduatlarının haczini teminen düzenlenen haciz bildirilerinin doğrudan bankaların ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine tebliğ edilmesi uygun görülmüştür.

Bu kapsamda, borç aslı ve fer'ileri toplamı 50.000 YTL ve üzerinde olan alacaklarımız için, bankaların ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine gönderilecek haciz bildirilerinin borç türü ayırımına gidilmeksizin, borçlunun o ünitede işlem gören tüm işyerlerinden kaynaklanan borç aslı ve fer'ilerinin toplamı esas alınmak suretiyle düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, bankaların ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine gönderilecek haciz bildirisine konu alacağın borç aslı ve fer'ileri toplamının 50.000 YTL ve üzerinde olup olmadığına dikkat edilmesi, şayet birden fazla icra takip doyası mevcut ise rneği ilişikte gönderilen tevhit tutanağı düzenlenerek ilk açılan icra takip dosyasında birleştirilmesi ve icra takip dosyasının tevhitli olduğunun belirtilmesi, haciz bildirilerinin banka ve katılım bankası genel müdürlüklerine 7 günlük süre içinde cevap verilmesini engelleyecek şekilde topluca gönderilmemesi gerekmektedir.

Öte yandan, 6183 sayılı Kanunun 13 ve 62 nci maddelerine dayanılarak uygulanacak haciz ve ihtiyati hacizlere yönelik düzenlenen haciz bildirilerine konu Kurum alacağı toplamı fer'ileriyle birlikte 50.000 YTL nin altında ise **Kurum borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu banka şubelerine** doğrudan veya niyabeten diğer Sigorta İl/Sigorta Müdürlükleri aracılığı ile tebliğ edilmesi işlemlerine önceden olduğu gibi devam edilecektir.

Bilgi edinilmesini ve buna göre işlem yapılmasını rica ederim.

Ek:1- Tevhit tutanağı rneği

Birol AYDEMİR
Başkan V.

DAĞITIM :

Gereği :
-Sigorta İl ve Sigorta Müdürlüklerine
(Devredilen)

Bilgi :
-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına
-Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
-Merkez Teşkilatına

EK: 1

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
SSK Sigorta İl Müdürlüğü (Devredilen)

Kurumumuza olan borçlarının takip ve tahsilini teminen hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca nin aşağıda icra takip numaraları yazılı dosyalarının birleştirilmesine karar verilmiş olup, bundan sonra bütün haciz ve satış işlemleri ile yazışmalar borçlu hakkında ilk önce açılan icra takip dosyası olan Tevhitli numaradan yapılacaktır.

Servis Şefi

Müdür Yardımcısı

O L U R
Müdür

Tevhit edilen icra takip dosya numaraları

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -